

- at regeringen forud søger skriftligt råd enten fra den kompetente offentlige anklager eller fra den myndighed, der rejser den offentlige anklage,
- at regeringen behørigt forklarer sine skriftlige instruktioner, især når de afviger fra den offentlige anklagers råd, og sender disse gennem de formelle instanser, eller
- at regeringen sørger for, at regeringens råd og instruktioner bliver en del af sagen forud for en domsforhandling, sådan at modparten kan gøre sig bekendt hermed og kommentere dette.

b) Ophævelse af justitsministerens beføjelser

Forslagsstillerne finder imidlertid fra et principielt synspunkt, at justitsministerens kompetence efter retsplejeloven til at give de offentlige anklagere pålæg vedrørende behandlingen af konkrete sager ophæves. Ministerens påtalepåbud efter straffeloven foreslås ligeledes ophævet, således at afgørelserne på dette område træffes af anklagemyndigheden.

For det første vil en model som skitseret ovenfor under punkt a ikke fuldt ud imødegå de principielle indvendinger mod justitsministerens nuværende befø-

jelser, jf. afsnit 3 ovenfor. Det er en væsentlig indvending, at ministeren fortsat vil have en – om end mere afgrænset – kompetence, som vil kunne udsættes for pres fra politikere og andre for at blive udnyttet i kontroversielle straffesager med stor offentlig omtale.

For det andet bliver en model som skitseret ovenfor under punkt a forholdsvis bureaukratisk. En fuldstændig afskæring af justitsministerens beføjelser vil derimod kunne gennemføres ved en forholdsvis enkelt lovgivning, hvor der ændres i retsplejelovens § 98, stk. 3, og i straffelovens §§ 110 f og 118 a. En enkelt og letforståelig ordning vil også i sig selv kunne opnå en ikke ubetydelig bred forståelse i offentligheden.

En lovændring vil forudsætte en øget opmærksomhed på anklagemyndighedens, dvs. primært rigsadvokatens, rolle. Rigsadvokaten må derfor informere om sin virksomhed. Afgørelser i kontroversielle sager må undergives en kritisk omtale i medierne og offentlighed. Hvis der opstår tvivl om sagligheden af afgørelser i konkrete sager, må sagerne eksempelvis kunne behandles af Ombudsmanden efter gældende regler herom.

Skriftlig fremsættelse

Anne Baastrup (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om ophævelse af justitsministerens beføjelser i konkrete straffesager.

(Beslutningsforslag nr. B 46).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.